

Matematika B1 2002/2003 őszi

12. Gyakorlat

1. Ívhossz.

(a) Derékszögű koordináták esetén: $\int_a^b \sqrt{1 + y'^2} dx$

i. Lánggörbe: $y(x) = \operatorname{ch} x$, $0 \leq x \leq \ln 2$

ii. $y(x) = \ln \frac{1}{\sin x}$, $\frac{\pi}{2} \leq x \leq \frac{2\pi}{3}$

(b) Polárkoordinátás megadás esetén: $\int_{\varphi_0}^{\varphi_1} \sqrt{r^2 + r'^2} d\varphi$

i. Kardioid: $r(\varphi) = 2a(1 + \cos \varphi)$, $0 \leq \varphi \leq \varphi_1$, $a \in \mathbb{R}^+$

ii. $r(\varphi) = \exp(-\varphi)$, $0 \leq \varphi \leq \varphi_1$, és mi a helyzet, ha $\varphi_1 \rightarrow \infty$?

(c) Paraméteres görbére: $\int_{t_0}^{t_1} \sqrt{\dot{x}^2 + \dot{y}^2} dt$

i. $(x(t), y(t)) = (t \sin t, t \cos t)$, $0 \leq t \leq 2\pi$

2. Forgástest térfogata (x tengely körüli forgatás).

(a) Derékszögű koordináták esetén: $\pi \int_a^b y^2 dx$

i. $y(x) = x \exp(x)$, $0 \leq x \leq 1$

ii. $y(x) = \sqrt{1 + x^2}$, $0 \leq x \leq 1$

(b) Paraméteres görbe x tengely körüli forgatásából: $\pi \int_{t_0}^{t_1} y^2 \dot{x} dt$

3. Forgástest felszíne (x tengely körüli forgatás).

(a) Derékszögű koordináták esetén: $2\pi \int_a^b y \sqrt{1 + y'^2} dx$

i. $2\sqrt{x}$, $1 \leq x \leq 4$, (vagy $0 \leq x \leq 4$, de így improprius)

ii. $\operatorname{ch} x$, $0 \leq x \leq 4$

(b) Paraméteres: $2\pi \int_{t_0}^{t_1} y \sqrt{\dot{x}^2 + \dot{y}^2} dt$

i. Tórusz: $(x(t), y(t)) = (b \cos t, a + b \sin t)$, $0 \leq t \leq 2\pi$, $a, b \in \mathbb{R}^+$, $a \geq b$

ii. $(x(t), y(t)) = (\exp(t) \cos t, \exp(t) \sin t)$, $0 \leq t \leq \frac{\pi}{4}$

4. Súlypont: $T = \int_a^b y dx$, $x_s = \frac{\int_a^b xy dx}{T}$, $y_s = \frac{\int_a^b y^2 dx}{2T}$

(a) Félkör lemez súlypontja? $y(x) = \sqrt{R^2 - x^2}$, $-R \leq x \leq R$, $R \in \mathbb{R}^+$

(b) $y(x) = \sqrt{x}$ görbe, az x tengely és az $x = 4$ egyenes által határolt lemez súlypontja?